

2019. szeptember 19., csütörtök

P9_TA(2019)0022

A pénzmosás elleni uniós jogszabályok végrehajtásának állása

Az Európai Parlament 2019. szeptember 19-i állásfoglalása a pénzmosás elleni uniós jogszabályok végrehajtásának jelenlegi állásáról (2019/2820(RSP))

(2021/C 171/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽²⁾ (negyedik pénzmosási irányelv), valamint annak a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/843 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ (ötödik pénzmosási irányelv) általi módosítására,
- tekintettel a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályok megállapításáról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1153 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽⁴⁾, a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1673 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽⁵⁾, valamint az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről és az 1889/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1672 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁶⁾,
- tekintettel a Bizottság által 2019. július 24-én elfogadott pénzmosás elleni csomagra, amely magában foglalja „A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem uniós keretének jobb végrehajtása felé” című politikai közleményt (COM(2019)0360), az uniós hitelintézeteket érintő közelmúltbeli állítólagos pénzmosási ügyek értékeléséről szóló jelentést („post-mortem”) (COM(2019)0373), a határokon átnyúló tevékenységekhez kapcsolódó és a belső piacot érintő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok értékeléséről szóló jelentést (a határokon átnyúló pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokról szóló jelentés (SNRA)) (COM(2019)0370) és a kísérő bizottsági munkadokumentumot (SWD(2019)0650), valamint a tagállamok bankszámlákkal kapcsolatos nemzeti központi automatizált mechanizmusainak (központi nyilvántartások vagy központi elektronikus adat-visszanyerési rendszerek) összekapcsolásáról szóló jelentést (COM(2019)0372),
- tekintettel az Európai Bankhatóság által 2019. július 24-én kiadott, a prudenciális felügyelet során a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokra vonatkozóan a felügyelt jogalanyok számára készített közleményekről szóló véleményre,
- tekintettel „A pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv szerint kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok uniós értékelésének új módszertana felé” című bizottsági ütemtervre,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/60/EK irányelve (2005. október 26.) a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről (HL L 309., 2005.11.25., 15. o.).

⁽²⁾ HL L 141., 2015.6.5., 73. o.

⁽³⁾ HL L 156., 2018.6.19., 43. o.

⁽⁴⁾ HL L 186., 2019.7.11., 122. o.

⁽⁵⁾ HL L 284., 2018.11.12., 22. o.

⁽⁶⁾ HL L 284., 2018.11.12., 6. o.

2019. szeptember 19., csütörtök

- tekintettel a 2018. június 22-i „Az (EU) 2015/849 irányelv szerinti magas kockázatú harmadik országok azonosítására szolgáló módszertan” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0362),
 - tekintettel a Bizottság által elfogadott négy felhatalmazáson alapuló rendeletre – (EU) 2016/1675, (EU) 2018/105, (EU) 2018/212 és (EU) 2018/1467 –, amelyek a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok azonosítása révén kiegészítik az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvet,
 - tekintettel a harmadik országok pénzmossási irányelvvel összhangban elkészítendő uniós feketelistája elfogadásának sürgősségéről szóló, 2019. március 14-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a pénzügyi bűncselekményekről, az adókijátszásról és az adókikerülésről szóló, 2019. március 26-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottságban a Bizottsággal és az Európai Bankhatósággal folytatott, 2019. szeptember 5-i eszmecsereére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem uniós keretét fokozatosan megerősítették a 2015 májusi, 4. pénzmossási irányelv és a 2018 áprilisi, 5. pénzmossási irányelv elfogadásával, valamint azoknak a tagállamok nemzeti jogszabályaiba való átültetésével 2017 júniusáig és 2020 januárjáig, valamint az egyéb kapcsolódó jogszabályokkal és fellépésekkel;
- B. mivel az Europol szerint az Unió éves GDP-jének 0,7–1,28 %-át „olyan gyanús pénzügyi tevékenységgel járó pénzmossásnak tekintik” ⁽³⁾, mint például a korrupcióhoz, a fegyverkereskedelemhez, az emberkereskedelemhez, a kábítószer-kereskedelemhez, az adókijátszáshoz és adócsaláshoz, a terrorizmusfinanszírozáshoz vagy más illegális tevékenységekhez kapcsolódó pénzmosság, amelyek az uniós polgárok mindennapi életét érintik;
- C. mivel a 4. pénzmossási irányelv 9. cikke értelmében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok azonosítására, figyelembe véve a stratégiai hiányosságokat több területen; mivel a Parlament támogatja, hogy a Bizottság dolgozzon ki egy olyan új módszertant, amely nemcsak külső információforrásokra támaszkodik a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok azonosítása érdekében, amelyek stratégiai hiányosságokkal rendelkeznek a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása tekintetében, ami fenyegetést jelent az uniós pénzügyi rendszerre nézve, és amelyek esetében fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedésekre van szükség a 4. pénzmossási irányelv és az 5. pénzmossási irányelv szerinti uniós kötelezett szolgáltatók esetében;
- D. mivel a 3. pénzmossási irányelv, amely 2007. december 15-én lépett hatályba, a 4. pénzmossási irányelv elfogadásával hatályát veszítette; mivel a 3. pénzmossási irányelv több rendelkezésének végrehajtását – ideértve az illetékes nemzeti hatóságok megfelelő hatáskörét és személyi állományát – a múltban nem ellenőrizték megfelelően, és azokat a Bizottság által a 4. pénzmossási irányelv végrehajtása keretében végzett, folyamatban lévő teljességi és hibaellenőrzések és kötelezettségsegzési eljárások szempontjából prioritásnak kell tekinteni;
- E. mivel a Tanács és a Parlament három felhatalmazáson alapuló rendeletet ⁽⁴⁾ utasított el azzal az indokkal, hogy a javaslatokat nem olyan átlátható és rugalmas folyamat során dolgozták létre, amely aktívan ösztönzi az érintett országokat a határozott fellépésre, ugyanakkor tiszteletben tartja a meghallgatáshoz való jogukat, vagy a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok azonosítására irányuló bizottsági folyamat nem eléggé autonóm;
- F. mivel 2019. február 13-án a Bizottság elfogadta a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemben az új módszertan szerint stratégiai hiányosságokkal rendelkező 23 harmadik ország új listáját: ezek Afganisztán, Amerikai Szamoa, a Bahama-szigetek, Botswana, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Etiópia, Ghána, Guam, Irán, Irak, Líbia, Nigéria, Pakisztán, Panama, Puerto Rico, Szamoa, Szaúd-Arábia, Sri Lanka, Szíria, Trinidad és Tobago, Tunézia, az Amerikai Virgin-szigetek és Jemen; mivel 2019. március 7-én a Tanács a Bel- és Igazságügyi Tanácsban elutasította ezt a felhatalmazáson alapuló jogi aktust;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0216.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0240.

⁽³⁾ Az Europol pénzügyi információs csoportjának „A gyanútól a cselekvésig” című jelentése (2017).

⁽⁴⁾ C(2019)1326, C(2016)7495 és C(2017)1951.

2019. szeptember 19., csütörtök

- G. mivel a Bizottság kötelezettségzegési eljárásokat kezdeményezett a tagállamok többsége ellen, mivel nem ültették át megfelelően a 4. pénzmossási irányelvet a nemzeti jogba;
- H. mivel 2019. július 24-én a Bizottság elfogadta a pénzmosság elleni csomagot, amelyben tájékoztatta a Parlamentet és a Tanácsot a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása elleni uniós keretben eddig elért eredményekről és a fennmaradó hiányosságokról, és ezáltal lehetőséget adott a meglévő jogszabályok végrehajtásának és érvényesítésének további javítására, valamint lehetséges jövőbeli jogalkotási és intézményi reformokra;
- I. mivel a Bizottsággal és az Európai Bankhatósággal (EBH) a Gazdasági és Monetáris Bizottságban 2019. szeptember 5-én tartott eszmecsere során az EBH elnöke, José Manuel Campa kijelentette, hogy az EBH nem felügyeli a pénzmosság elleni küzdelmet, hanem egy olyan hatóság, amelynek feladata iránymutatások nyújtása az együttműködés és koordináció előmozdítása, valamint a pénzmosság elleni jogszabályok végrehajtásának értékelése céljából; mivel azt is hangsúlyozta, hogy a végrehajtásért a fő felelősség a nemzeti hatóságokat terheli;
- J. mivel „A pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem uniós keretének jobb végrehajtása felé” című, 2019. július 24-i bizottsági közlemény szerint fontolóra lehetne venni a pénzmosság és a terrorizmusfinanszírozás elleni szabályok további harmonizációját, például a pénzmosság elleni irányelv rendeletté történő átalakításával, amely lehetőséget adna egy harmonizált, közvetlenül alkalmazandó uniós pénzmosság elleni szabályozási keret meghatározására;
- K. mivel az említett közleményben a Bizottság szerint az értékelések azt mutatják, hogy erősebb mechanizmusra van szükség a határokon átnyúló együttműködés és elemzés pénzügyi információs egységek általi koordinálásához és támogatásához;
1. komolyan aggódik amiatt, hogy számos tagállam nem hajtja végre a 4. pénzmossási irányelvet; ezért üdvözli, hogy a Bizottság kötelezettségzegési eljárásokat kezdeményez a tagállamokkal szemben teljességi ellenőrzéseinek megállapításai alapján; felhívja a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb végezzen alapos hibaellenőrzéseket, és szükség esetén indítson kötelezettségzegési eljárást; sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek még nem tették meg, hogy a lehető leghamarabb ültessék át nemzeti jogukba a 4. pénzmossási irányelvet;
 2. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok nem fogják teljesíteni az 5. pénzmossási irányelv átültetésére vonatkozó 2020. január 10-i határidőt, valamint a tényleges tulajdonosi nyilvántartás létrehozására a gazdasági társaságok és más jogi entitások tekintetében a 2020. január 10-re, a bizalmi vagyonkezelési konstrukciók és hasonló, társulás jellegű jogi megállapodások tekintetében pedig a 2020. március 10-re kitűzött határidőt; felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen tegyenek lépéseket az átültetési folyamat felgyorsítása érdekében;
 3. nagyra értékeli az EBH uniós jog megsértésével foglalkozó testületének ajánlását, amelyet a Gazdasági és Monetáris Bizottságban az Európai Bankhatóság (EBH) elnökével, José Manuel Campával folytatott, 2019. szeptember 5-én tartott eszmecsere során megfogalmazott, a Danske Bank pénzmossási ügye vonatkozásban, amely jelenleg a legnagyobb ismert uniós eset, közel 200 milliárd EUR értékű gyanús tranzakciókkal; sajnálja, hogy a tagállamok felügyeleti szervei – az EBH felügyeleti tanácsának szavazati joggal rendelkező tagjaiként – elutasították az uniós jog megsértésével kapcsolatos ajánlásra vonatkozó javaslatot; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az esetet, és indokolt esetben indítson kötelezettségzegési eljárást;
 4. rendkívül aggasztónak tartja a szabályozási és felügyeleti széttagoltságot a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem terén, ami nem felel meg az Unióban a határokon átnyúló, egyre növekvő tevékenység, valamint a bankunió és egyéb nem banki ágazatok központosított felügyeletének;
 5. hangsúlyozza, hogy a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó jelenlegi uniós keret az uniós szabályok végrehajtásának hiányosságaiból és a hatékony felügyelet hiányából fakad; kiemeli, hogy többször is hangsúlyozták, hogy a pénzmosság és a terrorizmus elleni küzdelemről szóló minimumszabályok veszélyeztethetik a hatékony felügyeletet, a zökkenőmentes információcserét és koordinációt; felhívja a Bizottságot, hogy a pénzmosság elleni jogszabályok jövőbeli felülvizsgálata vonatkozásában előírt hatásvizsgálat keretében értékelje, hogy egy rendelet megfelelőbb jogi aktus lenne-e, mint egy irányelv;

2019. szeptember 19., csütörtök

6. rámutat arra, hogy szükség van az igazgatási, igazságügyi és bűnüldöző hatóságok közötti jobb együttműködésre az EU-ban, és különösen a tagállamok pénzügyi információs egységei között, amint azt a Bizottság jelentése is hangsúlyozza; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy a közeljövőben végezzen hatásvizsgálatot, amely értékeli egy koordinációs és támogatási mechanizmus létrehozásának lehetőségét és megfelelőségét; úgy véli, hogy további lendületet kell adni azoknak a kezdeményezéseknek, amelyek uniós és nemzeti szinten tudnák végrehajtani a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos fellépéseket;
 7. tudomásul veszi a Bizottság 2019. július 24-i (post mortem) jelentésében foglalt értékelést, amely szerint a pénzmosás elleni specifikus felügyeleti feladatokat egy uniós szervre is rá lehetne ruházni;
 8. úgy véli, hogy a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok listájának sértetlensége érdekében az átvilágítási és döntéshozatali folyamatot nem érinthetik olyan megfontolások, amelyek túlmutatnak a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos hiányosságok körén; hangsúlyozza, hogy a lobbizás és a diplomáciai nyomás nem áshatja alá az uniós intézmények azon képességét, hogy hatékonyan és önállóan kezeljék a pénzmosást és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg alaposabban a potenciálisan nagy kockázatot jelentő harmadik országok „szürke listája” létrehozásának lehetőségét, az adózási szempontból nem együttműködő joghatóságokra vonatkozó uniós megközelítés mintájára; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a stratégiai hiányosságokkal rendelkező harmadik országok azonosítását célzó végleges értékeléshez vezető 12 hónapos folyamat szükségtelen késedelmeket okozhat a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni hatékony fellépés terén;
 9. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson átlátható folyamatot, egyértelmű és konkrét referenciaértékekkel azon országokra vonatkozóan, amelyek vállalják, hogy reformokat hajtanak végre annak érdekében, hogy ne szerepeljenek a listán; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy tegye közzé a jegyzékben szereplő országok első és végleges értékelését, valamint az alkalmazott referenciaértékeket, a nyilvános ellenőrzés olyan módon történő biztosítása érdekében, hogy azokat ne lehessen visszaélészerűen felhasználni;
 10. felszólít több emberi és pénzügyi erőforrás elkülönítésére az illetékes főigazgatóság megfelelő egységéhez, és üdvözli az EBH-nak szánt források növelését;
 11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.
-